

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 października 2012 roku powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. złożyła pozew o wydanie nakazu zapłaty zasądającego solidarnie od pozwanych W. B. i A. B. kwoty 542.615,91 zł z odsetkami od dnia 28 września 2012 roku, które są naliczane wg zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) SA właściwej dla kredytów postawionych w stan natychmiastowej wymagalności – aktualnie 25% w stosunku rocznym od kwoty 469.882,15 zł oraz kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż roszczenie wynika z zawartej przez spadkobiercę pozwanych umowy pożyczki hipotecznej, która wobec braku zapłaty została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności w dniu 17 lipca 2012 roku i pozwani pomimo wezwania nie dokonali dobrowolnej spłaty. Strona powodowa załączyła wyciąg z ksiąg bankowych potwierdzający stan zadłużenia pozwanych.

(pozew k. 2-3)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 22 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy w Łodzi nakazał pozwany W. B. i A. B. aby zapłacili solidarnie rzecz powoda (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 542.615,91 zł wraz z odsetkami od kwoty 469.882,15 zł od dnia 28 września 2012 roku do dnia zapłaty, które są naliczane wg zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) SA właściwej dla kredytów postawionych w stan natychmiastowej wymagalności .

(nakaz zapłaty k.35)

Od powyższego nakazu zapłaty pozwani W. B. i A. B. złożyli sprzeciw, w którym wnieśli o oddalenie powództwa w całości z uwagi na jego bezzasadność i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwani wskazali, że podejmowali wszelkie czynności celem ugodowego rozwiązania sytuacji, która zaistniała nie z ich winy, bowiem pieniądze uzyskane w wyniku udzielonej pożyczki zostały przeznaczone przez M. B. na prowadzoną przez niego działalność gospodarczą. Zdaniem pozwanych nie dali oni stronie powodowej powodu do wytoczenia powództwa gdyż była ona informowana o ich trudnej sytuacji finansowej związanej z tym, że jako spadkobiercy są zobowiązani do spłacania także należności wobec innych podmiotów, a także do pokrywania na bieżąco wydatków związanych z prowadzonymi przez nich działalnościami gospodarczymi. Nadto pozwani wskazali, że dochodzona pozwem kwota, pomimo regularnego, comiesięcznego wpłacania kwoty 4.000 zł od czerwca 2012 roku, została określona w sposób nieprawidłowy i nigdy w żadnym piśmie nie przyznali zasadności wysokości dochodzonej kwoty

(sprzeciw k. 36-39)

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu w całości potwierdzając, że strony prowadziły rozmowy mające na celu ugodowe zakończenie sprawy, jednakże wobec nieprzedłożenia przez pozwanych wszystkich wymaganych dokumentów, jak i wobec nie ustalenia wysokości raty miesięcznej spłaty, do zawarcia ugody nie doszło. Nadto podkreśliła, że wbrew twierdzeniom pozwanych pozew nie był przedwczesny, gdyż należność z tytułu umowy pożyczki jest wymagalna i wobec tego, że pozwani nie wskazali w jakim zakresie kwestionują żądanie powoda co do wysokości dochodzonych kwot nie może odnieść się merytorycznie do podniesionego zarzutu.

(odpowiedź na sprzeciw k. 62-64)

W piśmie procesowym z dnia 19 grudnia 2013 roku strona powodowa podtrzymując żądanie pozwu wskazała, że nie kwestionuje faktu dokonania wpłat przez pozwanych w łącznej kwocie 28.000 zł (16.000 zł przed wytoczeniem powództwa i 12.000 zł po jego wytoczeniu), przy czym kwota 16.000 zł wpłacona przed wytoczeniem powództwa została rozliczona zgodnie z par. 19 umowy pożyczki hipotecznej na koszty i odsetki karne, pomniejszając stan zadłużenia z w/w tytułu na dzień wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych, a tym samym nie zostały objęte niniejszym postępowaniem, a pozostała kwota 12.000 zł została rozliczona na poczet poniesionych przez Bank kosztów opłaty

sadowej od pozwu w tej sprawie. Wobec tego powód popierając żądanie zasądzenia kosztów procesu wg norm przepisanych- ograniczył żądanie zwrotu kosztów uiszczonej opłaty od pozwu o kwotę 12.000 zł wnosząc o zasądzenie tytułem zwrotu opłaty od pozwu 15.131 zł oraz tytułem kosztów zastępstwa procesowego 7.217 zł.

(pismo k. 123)

Na rozprawie w dniu 5 marca 2014 roku strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

(protokół rozprawy z dnia 5 marca 2014 roku – 00:01:00-00:01:36)

Sąd Okręgowy dokonał następujących ustaleń faktycznych :

Pozwani W. B. i A. B. są rodzeństwem.

Ojciec pozwanych M. B. prowadził działalność gospodarczą – Zakład (...) z siedzibą w Ł. przy ul. (...). W dniu 9 grudnia 2009 roku zawarł z (...) S.A. w W. umowę pożyczki hipotecznej dla małych i średnich przedsiębiorstw na kwotę 495.000 zł z terminem spłaty do 1 grudnia 2024 roku. Wśród 19 umowy strony ustaliły, że spłata pożyczki, odsetek oraz innych zobowiązań pożyczkobiorcy w kwocie niższej niż wynika to z bieżącego zadłużenia lub w innym terminie, niż to wynika z umowy, będzie rozliczana według terminów płatności rat w pierwszej kolejności na koszty (...) S.A., a następnie na prowizje i opłaty, odsetki od zadłużenia przeterminowanego, odsetki zapadłe, zadłużenie przeterminowane z tytułu pożyczki, odsetki bieżące i zadłużenie z tytułu pożyczki.

(umowa k.8-15)

W dniu 13 stycznia 2011 roku zmarł M. B.. Na podstawie ustawy spadek po nim nabyły jego dzieci W. B. i A. B. po 1/2 części. Pozwany W. B. jeszcze przed śmiercią ojca prowadził równoległe podobną działalność gospodarczą, a po jego śmierci kontynuował swoją i ojca działalność.

(akt poświadczenia dziedziczenia k. 16-17, zeznania pozwanego - protokół rozprawy z dnia 5 marca 2014 roku – 00:07:27-00:15:35)

Pozwani podejmowali czynności zmierzające do zawarcia ugody w sprawie spłaty należności wynikającej z umowy pożyczki zawartej przez ich zmarłego ojca. Pozwany chciał aby wysokość rat została na takim samym poziomie jak płacił ojciec tj. około 5.500 zł albo aby były one niższe i miały wydłużony okres spłaty.

Pismem z dnia 27 stycznia 2012 roku Bank wezwał pozwanych do złożenia niezbędnych dokumentów.

W piśmie z dnia 15 maja 2012 roku pełnomocnik pozwanego wystąpił o odroczenie terminu płatności rat udzielonej pożyczki hipotecznej oraz dwóch swoich jeszcze innych pożyczek.

W odpowiedzi na wniosek Bank uzależnił jego rozpatrzenie od dokonania uwierzytelniającej wpłaty w kwocie 4.000 zł i po 250 zł z tytułu dwóch pozostałych pożyczek oraz złożenia przez pozwanych stosownych dokumentów. W dniu 19 czerwca 2012 roku dokonał wpłaty kwoty 4.000 zł tytułem wpłaty uwierzytelniającej. Pozwany poinformował o wykonaniu tych warunków w piśmie z dnia 22 czerwca 2012 roku.

Następne pismem z dnia 29 czerwca 2012 roku Bank poinformował pozwanego, iż zawarcie ugody może nastąpić jedynie pod warunkiem uiszczenia na rzecz banku kwoty nie niższej niż 9.000 zł wobec tego, że analiza przedstawionych dokumentów finansowych wykazała, że zaproponowana rata 4.500 zł jest nieadekwatna do dochodów spadkobierców i złożenia brakujących dokumentów z ZUS i US o stanie zobowiązań.

W piśmie z dnia 11 lipca 2012 roku pełnomocnik pozwanego przedstawił wykaz wszystkich zobowiązań pozwanego celem wykazania, że z uwagi na swoją sytuację materialną, celem zachowania płynności finansowej nie jest w stanie uiszczać na rzecz powoda z tytułu udzielonej pożyczki kwoty wyższej niż 4.000 zł

(pisma k.990-91, 43-47, potwierdzenie wpłaty k.51, zeznania pozwanego - protokół rozprawy z dnia 5 marca 2014 roku – 00:07:27-00:15:35)

Pismem z dnia 17 lipca 2012 roku pozwani zostali poinformowani przez (...) S.A., że po zmarłym ojcu pozostało do spłaty zadłużenie z tytułu umowy pożyczki hipotecznej z dnia 9 grudnia 2009 roku i wynosi ono – 469.882,15 zł kapitał główny, 61.172,65 zł odsetki naliczone do 16 lipca 2012 roku wraz z dalszymi odsetkami wynoszącymi 25% w stosunku rocznym liczonymi od kapitału. Pozwani zostali wezwani do spłaty zadłużenia wraz z dalszymi odsetkami, względnie ustalenia innego sposobu spłaty długu, w terminie 7 dni od odebrania pisma pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

(pisma k.6-7, potwierdzenie odebrania pisma k. 4-5)

W piśmie z dnia 24 lipca 2012 roku pozwani ponownie wnieśli o rozłożenie spłaty pożyczki na raty płatne w wysokości 4.500 zł miesięcznie nie kwestionując zasadności rozszczenia Banku i nie uchylając się od odpowiedzialności z tytułu spłaty zobowiązań wobec Banku. W odpowiedzi Bank poinformował o podtrzymaniu swojego dotychczasowego stanowiska i rozpatrzeniu wniosku po dostarczeniu niezbędnych dokumentów.

(pismo k.49,92)

Pozwany W. B. dokonywał na rzecz (...) S.A. następujących wpłat rat pożyczki:

- w dniu 02 sierpnia 2012 roku – 4.000 zł;
- w dniu 17 sierpnia 2012 roku – 4.000 zł;
- w dniu 13 września 2012 roku – 4.000 zł;
- w dniu 31 października 2012 roku – 4.000 zł;
- w dniu 27 listopada 2012 roku – 4.000 zł;
- w dniu 26 czerwca 2013 roku – 4.000 zł.

Bank rozliczył te kwoty na poczet kosztów i odsetek karnych.

(potwierdzenia wpłat k.52- 56, historia operacji na kontrakcie kredytowym k.124-126, zestawienie operacji k.127-128)

W dniu 28 września 2008 roku (...) S.A. sporządził wyciąg z ksiąg bankowych, w którym stwierdził, że figuruje w nich solidarnie wymagalna wierzytelność wobec W. B. i A. B.- spadkobierców po zmarłym w dniu 13 stycznia 2011 roku M. B. z tytułu umowy pożyczki hipotecznej dla małych i średnich firm z dnia 9 grudnia 2009 roku i na tą wierzytelność składa się niespłacona należność główna w kwocie 469.882,15 zł, odsetki naliczane do 27 września 2012 roku w kwocie 72.773,76 zł i że dalsze odsetki SA naliczane od dnia 28 września 2012 roku wg zmiennej stopy procentowej w stosunku rocznym od kwoty 469.882,15 zł.

(wyciąg k.3)

Pozwany W. B. prowadzi działalność gospodarczą, z której uzyskuje dochód w kwocie około 8.000-12.000 zł. Ma na utrzymaniu żonę i dwuletnie dziecko. Poza zadłużeniem w powodowym banku posiada zadłużenie w innych bankach w związku z zaciągniętymi kredytami na prowadzenie działalności gospodarczej i wynosi ono 5.000 zł miesięcznie.

Pozwana A. B. prowadzi działalność gospodarczą wspólnie z pozwanym i jej dochody są na tyle niskie, że częściowo pozostaje na utrzymaniu swojego brata – pozwanego W. B..

(zeznania pozwanego - protokół rozprawy z dnia 5 marca 2014 roku – 00:07:27-00:15:35)

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w przedmiotowej sprawie w postaci załączonych do akt sprawy dokumentów oraz zeznań pozwanego. Wobec nieusprawiedliwionej nieobecności na podstawie art. 302 §1 k.p.c. Sąd pominął dowód z zeznań pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i podlega uwzględnieniu.

Roszczenie powodowego Banku wynika z zawartej umowy pożyczki hipotecznej zawartej przez ojca pozwanych M. B., która nie została przez niego spłacona. Pozwani są jego następcami prawnymi i zgodnie z art. 922 k.c. i nast. ponoszą odpowiedzialność za spłatę tego zobowiązania.

Roszczenie powoda w kwocie 542.615,91 zł zostało w wiarygodny sposób wykazane. (...) S.A. przedstawił bowiem wyciąg z ksiąg bankowych wskazujący stan zadłużenia pozwanych. Nie ulega zatem wątpliwości, że powodowemu Bankowi przysługuje wobec pozwanych wymagalna solidarnie wierzytelność w kwocie dochodzonej pozwem. Wyciąg z ksiąg bankowych w świetle art. 95 prawa bankowego jest dokumentem urzędowym, podpisanym przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzony pieczęcią banku. W postępowaniu cywilnym wyciąg bankowy może zaś stanowić podstawę do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, ale musi spełniać kumulatywnie następujące warunki: podpisanie przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku, opatrzenie pieczęcią banku, dołączenie dowodu doręczenia dłużnikowi pisemnego wezwania do zapłaty. W niniejszym postępowaniu wprowadzie wyciąg z ksiąg bankowych nie stanowił podstawy wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, ale nie budził on wątpliwości co do posiadania wymaganych cech dokumentu urzędowego.

W przedmiotowej sprawie pozwani kwestionowali zasadność roszczenia powoda powołując się na to, że nigdy nie przyznali zasadności wysokości dochodzonej kwoty oraz na to, że strona powodowa nie miała zamiaru zawarcia ugody odnośnie spłaty zadłużenia. Wskazać zatem należy, że w ocenie Sądu twierdzenia pozwanych nie są uzasadnione i w żaden sposób nie pozbawiają zasadności powództwa.

Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje niewątpliwie, że strony faktycznie prowadziły negocjacje ugodowe dotyczące spłaty pożyczki hipotecznej, ale jednocześnie z pisma z dnia 24 lipca 2012 roku, a więc po wezwaniu pozwanych do zapłaty - kapitału 469.882,15 zł i odsetek 61.172,65 zł wraz z dalszymi odsetkami od dnia 17 lipca 2012 roku w wysokości 25% w stosunku rocznym – nie zakwestionowali zasadności roszczenia powoda. Zdaniem Sądu nie ma też żadnych podstaw prawnych do akceptacji stanowiska pozwanych, że to w wyniku decyzji powoda nie doszło do zawarcia ugody odnośnie spłaty i w tej sytuacji nie był on uprawniony do wytoczenia powództwa. Powód spełnił wymagania wynikające z umowy pożyczki – pozwani nie regulowali zadłużenia i powód mógł postawić całe zadłużenie w stan natychmiastowej wymagalności. Nie można czynić zarzutu powodowi, że nie czekał na wypracowanie wspólnego stanowiska ugodowego odnośnie wysokości spłacanych rat, zwłaszcza, że – jak wynika z załączonych dokumentów- toczyły się one już od pewnego czasu i zwlekając z podjęciem działań zmierzających do egzekucji należnej wierzytelności powód narażałby się na negatywne skutki w postaci rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia.

Rozważając zaś zasadność podniesionego przez pozwanych zarzutu odnośnie wysokości dochodzonego roszczenia wynikającego z zadłużenia z tytułu umowy pożyczki hipotecznej na skutek dokonywanych przez pozwanego W. B. wpłat rat kredytowych Sąd uznał, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że pozwany dokonał wpłat na rzecz powoda w łącznej kwocie 28.000 zł i zostało to uwzględnione przez powoda przy wysokości dochodzonego roszczenia. Powód zaliczył kwotę 16.000 zł uiszczoną przed wystawieniem wyciągu z ksiąg bankowych i wniesieniem pozwu na zaległe odsetki i w związku z tym wierzytelność pozwanych wynosi 542.615,91 zł. Bank był uprawniony do takiego zaliczenia na mocy § 19 umowy, a ponadto na podstawie art. 451 §1 zd. 2 k.p.c. Zgodnie z art. 451 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu,

wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Wskazać należy, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zdanie w/w przepisu stosuje się wtedy gdy dłużnik spełniający świadczenie ma wobec wierzyciela tylko jeden dług złożony z należności głównej i odsetek (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2002 roku, III CKN 495/00, OSNC 2002/11/143). W niniejszej sprawie pozwani byli zobowiązani do spłaty należności głównej i odsetek, a zatem istniały przesłanki do zaliczenia wpłat pozwanego na poczet zaległych odsetek. Nadto pozostała kwota 12.000 zł, uiszczoną po wniesieniu pozwu, powód zaliczył na koszty sądowe, ograniczając jednocześnie żądanie w tym zakresie opłaty sądowej, co również znajduje oparcie w §19 umowy.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał powództwo za zasadne i zasądził od pozwanych W. B. i A. B. solidarnie na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 542.615,91 zł z umownymi odsetkami od kwoty 469.882,15 zł od dnia 28 września 2012 roku do dnia zapłaty, naliczanymi według zmiennej stopy procentowej obowiązującej u powoda w poszczególnych okresach dla kredytów postawionych w stan natychmiastowej wykonalności.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. - zasady słuszności przewidującej wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z treścią powyższego przepisu w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Dopuszczalność zastosowania normy wynikającej z art. 102 k.p.c. sąd powinien ocenić, biorąc pod uwagę okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie zwrotu kosztów procesu. Na podstawie całokształtu okoliczności przedmiotowej sprawy, a w szczególności mając na uwadze charakter tej sprawy oraz sytuację życiową pozwanych, w tym ich sytuację rodzinną i materialną oraz ich obciążenie zobowiązaniami pieniężnymi, Sąd Okręgowy – przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego – nie obciążył pozwanych kosztami procesu.

Zarządzenie:

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.